

Asia: VN/22967/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi opintotukilain ja yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Vaasan yliopiston ylioppilaskunta vastustaa opiskelijoiden siirtämistä yleisen asumistuen alaisuudesta takaisin opintotuen asumislisän piiriin. Asumistuki on tarjonnut opiskelijoille vakaan ja ennakoitavan toimeentulon, joka on mahdollistanut opiskelijoiden keskittymisen opintoihin, ilman jatkuvaa huolta toimeentulosta.

Asumislisän taso ei ole riittävä ja siirron myötä opiskelijoiden saama tuki asumiseen pienenee kohtuuttomasti. Vaasalainen opiskelija saa asumislisää enintään 216 euroa kuukaudessa (kuntaryhmä III). Tässä tapauksessa yksinasuva opiskelija Vaasassa saa noin 1800 euroa vähemmän tukea vuodessa. Tämä on merkittävä summa opiskelijan lompakossa vuosittain. Asumislisän suuruuden tulisi siis olla nykyistä ehdotusta suurempi eri kuntaryhmäkohteissa.

Pidämme opintorahan lainapainotteisuutta huonona asiana. Opiskelijan tulisi pystyä opiskelemaan täysipäiväisesti opintorahan ja asumislisän avulla, ilman huolta lainataakasta. Lainapainotteisuuden lisääminen yhdessä asumislisän uudistuksen kanssa luo taloudellista epävarmuutta ja vaikuttaa negatiivisesti opiskelijoiden jaksamiseen ja mielenterveyteen. Leikkaukset kohdistuvat näin myös juuri niihin pienituloisiin ja jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin opiskelijoihin.

E erityisen haitallisena opintotuen asumislisään siirtymisessä näemme sen sidonnaisuuden opintotukikuukausiin. Opiskelija saa opiskellessaan opintotukea yhdeksän (9) kuukautta vuodessa. Opintotukea ei myönnetä kesäkuukausilta, jolloin opiskelija jäisi täysin ilman asumisen tukea. Kaikille opiskelijoille ei ole kesäisin töitä tarjolla. Kaikille opiskelijoille ei ole tarjolla alaan soveltuvia kesäopintoja, jolloin opintotukikuukausien käyttäminen opintoja ei-eteenpäin vieviin opintoihin ei välttämättä kannata.

Mikäli opiskelija ei pysty opiskelemaan tai työskentelemään kesän aikana, ainoa vaihtoehto kesän toimeentulon varmistamiseksi on KELAn perustoimeentulotuki. Toimeentulotukea hakiessa opintolainaa lasketaan opiskelijan tuloksi, vaikka opiskelija ei olisi sitä nostanut. Perustoimeentulon hakeminen on hallinnollisesti raskas prosessi, joka kuormittaa KELAA aivan turhaan, etenkin kun kyse on tuesta, jonka tulisi olla aivan viimesijainen, eikä se sovellu opiskelijan kesäajan tueksi.

Jotta asumislisään siirtyessä varmistetaan opiskelijoiden toimeentulo myös kesäisin, edellytämme, että joko asumislisästä tehdään ympärivuotinen tuki tai tukikuukausia lisätään vähintään kuudella (6), jolloin opiskelijoilla olisi mahdollisuus joinakin kesinä opiskella ja nostaa opintotukea sekä asumislisää. Opintolainaa ei lisäksi tule nähdä opiskelijoiden ensisijaisena tulona, eikä sitä näin pidä huomioida tulona opintojen ulkopuolisina kuukausina.

Mikäli opiskelijat siirretään opintotuen asumislisään, pidämme hyvänä asiana, että lisä on sidottu kansaneläkeindeksiin. Kuitenkin olisi tarpeellista saada tämä uudistus ennen 1.8.2028.

Tuohiniemi Lauri
Vaasan yliopiston ylioppilaskunta